



Bättre lönsamhet och roligare jobb när butiken fick arbetsrotation

Arbetsplats: H-Center i Hammerdal AB

Beviljat bidrag: 230 000 kronor

Kontaktperson: Anders Harlin, 0644-10016

**Arbetslivsfondens
handläggare:** Lars Sjödin

Skribent: Britt-Inger Hellström

Sammanfattning: H-Center i Hammerdal AB är en ICA-affär som ägs och drivs av Anders Harlin. Affären har 17 anställda varav 13 är kvinnor. En person var arbetsskadad, arbetsmiljön var inte direkt dålig men mycket kunde göras till det bättre. I dag är arbetsorganisationen förbättrad med en fungerande arbetsrotation, kompetensen har höjts och arbetets innehåll breddats.

Bakgrund:

H-Center i Hammerdal AB hade inte direkt några allvarliga arbetsmiljöproblem men när Anders Harlin informerades om arbetslivsfonden ville han ändå passa tillfället och få hjälp att förbättra arbetsmiljön i sin affär.

– Att investera, förnya sig och få en så bra affär som möjligt är sånt som driver en, säger Anders Harlin. Det är ett konkurrensmedel också.

En person, städerskan var arbetsskadad. Det var ett svåråtkomligt problem, flera försök till rehabilitering hade gjorts men inget blev riktigt bra. I övrigt var sjukfrånvaron ganska låg och med en förbättrad arbetsmiljö skulle den kunna hållas låg allt framgent.

Anders Harlin gjorde en noggrann inventering av behoven och kunde sedan ansöka om bidrag hos Arbetslivsfonden.

Mål:

Den arbetsskadade skulle rehabiliteras och komma tillbaka i arbete.

Personalen skulle genom utbildning få en kompetensutveckling som gjorde arbetsrotation möjlig. På så sätt skulle arbetsskador förebyggas och den låga sjukfrånvaron skulle bibehållas låg.

Denna strävan förstärktes av en friskvårdssatsning.

Genomförande:

Arbetsplatsprogrammet började den första oktober 1992 och avslutades våren 1994.

Det kostade 934 000 kronor varav Arbetslivsfonden bidrog med 230 000 kronor. Den arbetsskadade fick fem veckors rehabilitering på Åre sjukhus. Hon är nu tillbaka på arbetet och trivs som en i arbetslaget. Tidigare var eller kände hon sig utanför och arbetsskadan förvärrades av vantrivsel.

Kompetensutvecklingen hos övrig personal har genomförts genom att de deltagit i ICA-skolan. Det är ICA-handlarnas egen skola där personal kan gå kortare eller längre kurser för att lära sig olika specialområden. Det finns åtta ämnen med kortare utbildning. Personalen på H-Center har deltagit i en del av dem. En person har också gott en kurs om frukt och grönt som är lite längre och några har gått data-kurser på en eller två dagar. Kontoristen i affären har också utbildat sig, hon har nu en större motivation och ett roligare jobb. Kompetenshöjningen har lett till att en verklig arbetsrotation kan genomföras. Ingen sitter längre många timmar i sträck i kassan.

Företagets friskvårdssatsning började med en "genomgång" av var och en. De fick lämna prover och göra konditionstest. En friskvårdskonsult har skött hela den delen av programmet. Hon har haft samtal med varje enskild anställd

och har lett en livsstilskurs. En har slutat röka, flera andra har åtminstone försökt.

Akuta besvär i rygg, axlar och nacke har hon kunnat ge behandling för.

Var och en har fått ett eget träningsprogram och några gånger under året har företaget hyrt in sig i sporthallen.

– Det har varit både-ock med deltagandet, säger Anders Harlin.

Konsulten har också analyserat arbetstekniken. Om man iakttar en person under lång stund ser man spänningar och felaktiga arbetsställningar, och kan ge tips om vad man ska akta sig för.

– Hon lämnade små och enkla förslag på hur vi ska göra och det var något av det bästa med hela arbetsplatsprogrammet, säger Anders Harlin.

En del satsningar gjordes också på den fysiska arbetsmiljön. I charken har man fått en ny packmaskin som underlättar överplastningen av varorna.

Ett höj- och sänkbart styckbord har köpts in liksom lyftvagnar med fjäderbelastning. Det innebär att arbetshöjden är lagom hela tiden. Vagnens botten sjunker med tyngden på lasten.

Resultat:

Långtidssjukfrånvaron är borta då den arbetsskadade är tillbaka i arbete och trivs med sitt jobb.

Korttidsfrånvaron är fortsatt låg.

Den beräknade besparingen var 117 000 kronor. Men arbetsplatsprogrammet har påtagligt ökat lönsamheten i affären vilket man kanske inte direkt räknat med.

Satsningen på utbildning och höjd kompetens har lett till att man fått en fungerande arbetsrotation och tillsammans med friskvårdsprojektet har arbetsskador förebyggts.

Två planerade förändringar har inte genomförts. Det gäller inköpet av en ny ostdelare. De som finns är för dyra och utrymmeskrävande.

En ombyggnad av diskrummet blev inte av därför att byggaren gick i konkurs!

Värdering:

Personalen har fått ett mer kvalificerat arbete med större innehåll. Den trivs bättre och korttidsfrånvaron är fortsatt låg. Några direkta hinder för programmet har inte förekommit, inget av den tröghet och motvillighet som drabbat andra arbetsplatsprogram. Det har rullat på och förhoppningsvis har man på sikt fått en större medvetenhet om arbetsmiljöfrågor.

Effektiviteten, försäljningen och därmed lönsamheten har ökat påtagligt i H-Center!

November 1994

ISSN 1104-6449